

နည်းပညာအသစ်များနှင့်အိုင်တီအလေ့အကျင့်များတိုးတက်လာခြင်းနှင့်အတူလုံခြုံရေးစိန်ခေါ်မှုများသည်အိုင်တီအဖွဲ့အစည်းများအတွက်အဓိကဦးစားပေးဖြစ်လာသည်။ ၎င်းတွင် cloud သို့ပြောင်းခြင်း၊ [ကြီးမားတဲ့ data တွေကို](#) ပွင့်လင်းအရင်းအမြစ်မူဘောင်များ BYOD (သင်၏ကိုယ်ပိုင် Device ကိုယူလာပါ) နှင့်အခြားနည်းပညာများအသုံးပြုမှုပိုမိုကောင်းမွန်လာပြီးအချို့သည်ကောင်းစွာတိုးတက်ခဲ့ပြီးအချို့သည်သူတို့၏ရင့်ကျက်မှု၏အစောပိုင်းအဆင့်များ၌ရှိသည်။

သူတို့၏လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုအကြီးအသေးဖြစ်စေ IT အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးသည်နည်းပညာသည်အခြေခံကျသောအပြောင်းအလဲကို ဖြတ်သန်းနေသည်ကိုနားလည်သည်။ ပြီးတော့လုံခြုံရေးစိန်ခေါ်မှုတွေကိုသူတို့ကိုင်တွယ်တဲ့နည်းလမ်းတွေကအလျင်အမြန်ပြောင်းလဲနေတယ်။

အခြားတစ်ဖက်တွင်မူ၊ မျက်မှောက်ခေတ်နှင့်အဆင့်မြင့်သောအိုင်တီအဖွဲ့အစည်းများသည်အစောပိုင်းကာလများနှင့်လုံးဝခြားနားသည်။ အစောပိုင်းကလုံခြုံရေးကိုတင်းတင်းကျပ်ကျပ်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်အချက်အလက်များကို၎င်းတို့၏ကိုယ်ပိုင်ဆာဗာများတွင် သိမ်းဆည်းထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဒီအခြေအနေကနောက်တဖန်မဖြစ်။

တဖြည်းဖြည်းနှင့်အဖွဲ့အစည်းအများစုသည် cloud သို့မဟုတ် open source နည်းပညာများသို့ပြောင်းလဲလာကြပြီးယနေ့ခေတ်တွင်လိုအပ်နေသည်။ ဒီလိုလုပ်ခြင်းက IT အဖွဲ့အစည်းတွေကိုအရင်ကထက်ပိုပြီးအားနည်းစေတယ်။ အဆိုပါ cliché ကိုသွားသကဲ့သို့ - 'မို cloud ဝ်းတိမ်မရှိ။' ဒါဟာတခြားတစ်ယောက်ယောက်ရဲ့ကွန်ပျူတာပဲ။ ' ထိုကဲ့သို့သောအခြေအနေမျိုးတွင်၊ လုံခြုံရေးခြိမ်းခြောက်မှုများသည်မည်သည့်နေရာမှမဆိုစွမ်းရည်ရှိနိုင်သည်။

ဤဆောင်းပါး၌ခေတ်သစ်အိုင်တီအဖွဲ့အစည်းများ၏ ထိပ်တန်း 6 လုံခြုံရေးစိန်ခေါ်မှုများကိုလေ့လာကြပါစို့

1။ အကောင့်လျှော့

နည်းပညာများတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ malware သည်လည်းပိုမိုရှုပ်ထွေးသောအဆင့်သို့ရောက်ရှိလာသည်မှာသေချာသည်။ သူတို့ကအားဖြင့်သူတို့ကအစောပိုင်းစနစ်များနှင့်အတူအပြည့်အဝကောင်းကောင်း အလုပ်လုပ်ခဲ့သောလုံခြုံရေးအစီအမံရှောင်နိုင်။

ဤအချက်သည်နည်းပညာအဖွဲ့အစည်းများအား၎င်းတို့၏သတင်းအချက်အလက် လုံခြုံရေးစံချိန်စံညွှန်းများတိုးတက်စေရန်နှင့်အခါအားလျော်စွာပြန်လည်သုံးသပ်ရန်ဖြစ်သည်။

ဤခေတ်မီဆန်းပြားသော malware များတွင်မကြာခဏ login အချက်အလက်များကိုခိုးယူပြီးအထိခိုက်မခံသောဒေတာများကိုရယူနေကြောင်းခွဲခြားသတ်မှတ်ရန်ခက်ခဲသည်။

စီးပွားရေးကိစ္စများအတွက်အရေးကြီးသည့်လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများကိုလက်ကိုင်ထားပြီးအကောင့်များကို အသုံးပြု၍ ထိန်းချုပ်နိုင်သည်။

အချို့သောအခြေအနေများတွင်ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့်ပြင်းထန်သောပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများပြုလုပ်ပြီးသည့်နောက်သိတင်းပတ်များသို့မဟုတ်လများစွာအကြာတွင်ထိုသို့ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ခြင်းကိုတွေ့ရှိခဲ့သည်။

2။ Access ကိုထိန်းချုပ်နှင့်ဝိသေသလက္ခဏာစီမံခန့်ခွဲမှု

၎င်းသည်အရေးအကြီးဆုံးကဏ္ဍ aspects တစ်ခုဖြစ်သည်။ အိုင်တီအဖွဲ့အစည်းများအတွက်လုံခြုံရေး ဘာလို့လဲဆိုတော့သူတို့ကဖောက်သည်တွေအများကြီးရဲ့စီးပွားရေးအတွက်အရေးကြီးတဲ့အချက်အလက်တွေကိုကိုင်တွယ်ကြလို့ပဲ။ အခန်းကဏ္ဍ based

အခြေပြုလက်လှမ်းမီမှုထိန်းချုပ်မှုသည်အခွင့်ထူးခံသတင်းအချက်အလက်များကို
ကာကွယ်ရန်လုံခြုံသောနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။
သို့သော်ဤချဉ်းကပ်နည်းသည်တဖြည်းဖြည်းဒဏ်ခံရမှုထိန်းသိမ်းမှုပြောင်းလဲသွားသည်
။

Access

နှင့်ဝိသေသလက္ခဏာစီမံခန့်ခွဲမှုသည်လုံခြုံရေးအတိုင်းအတာတစ်ခုအနေဖြင့်ထိ
ရောက်စွာမစွမ်းဆောင်နိုင်ပါ။ ယနေ့တတိယပါတီအက်ပလီကေးရှင်းများ၊
ပေးသွင်းသူများနှင့်နည်းပညာအသစ်များသည်အဖွဲ့အစည်း၏ကွန်ယက်ထဲသို့ ဝ
င်ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။

သင်၏ကွန်ယက်တွင်သူတို့၏ကိုယ်ပိုင်ဝင်ရောက်ခွင့်စီမံခန့်ခွဲမှုထိန်းချုပ်မှုများကိုအ
သုံးပြုသောစနစ်များရှိပါကအန္တရာယ်ပိုမိုဆိုးရွားလာသည်။
၎င်းသည်သင်၏ဝင်ရောက်ခွင့်နှင့်အထောက်အထားထိန်းချုပ်မှုများအားလုံးကိုလုံ
ခြုံအောင်ပြုလုပ်ရန်ခက်ခဲစေသည်။

3။ ကွန်ယက်လုံခြုံရေးဗိသုကာ

IT စနစ်၏အဓိက ဦး

စားပေးစနစ်များကိုစနစ်များကိုဆက်လက်လည်ပတ်စေရန်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာဆိုင်ရာအသက်မွေး ဝ မ်းကျောင်းမှုများသည် ၄

င်းတို့ကုမ္ပဏီအတွင်း၌သူတို့၏အခန်းကဏ္ဍ in ပြောင်းလဲမှုကိုခံနေရသည်။

အာရုံစူးစိုက်မှုကတိုးမြှင့်ကွန်ယက်စွမ်းဆောင်ရည်နှင့်လုံခြုံရေးပိုမိုမြင့်မား၏တန်
ဖိုးကိုပေးပြောင်းလဲခဲ့သည်။

သို့သော်ဤနေရာတွင်ဖမ်းဆီးရမိခြင်းမှာယနေ့ခေတ်ကုမ္ပဏီများသည်များသော
အားဖြင့်ပွင့်လင်းသောကွန်ယက်များပေါ်တွင်အလုပ်လုပ်ကြသည်။

ထို့ကြောင့်၎င်းသည်လာမည့်လုံခြုံရေးခြိမ်းခြောက်မှုမည်သည့်နေရာမှကြိုတင်ခန့်
မှန်း။ မရနိုင်ပါ။ ဤသည်ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးအစီအမံများအတွက် Self-

ရောဂါရှာဖွေ tools များမြင့်တက်ခဲ့သည်။

ဤကိရိယာများသည်သင်၏အဖွဲ့အစည်း၏လက်ရှိဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးကိုစက်မှုစံနှုန်းများနှင့်နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်။

ထိုကဲ့သို့သောကိရိယာများကိုအသုံးပြုရန်အသုံးဝင်သော်လည်းလုံခြုံရေးခြိမ်းခြောက်မှုများကိုရှောင်ရှားရန်၎င်းတို့ကိုအပြည့်အဝအားထား၍ မရပါ။

4 ။ လိုက်နာမှုလုံခြုံရေးအာမခံချက်မပေးပါဘူး

နည်းပညာကုမ္ပဏီများသည်များစွာသောလိုက်နာမှုလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်လုံခြုံရေးစည်းမျဉ်းများကိုကိုင်တွယ်နေကြသည်။

ထိုကဲ့သို့သောလိုက်နာမှုသည်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးပြု theနာကိုဖြေရှင်းရန်ရည်ရွယ်သည်။

သူတို့ကအိုင်တီအခြေခံအဆောက်အအုံတည်ဆောက်ပုံနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှုအပေါ်အကြီးအကျယ်ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုရှိသည်။

ဤစည်းကမ်းချက်များကိုလိုက်နာနေစဉ်အဖွဲ့အစည်းများသည်လိုက်နာရမည့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအကြားထပ်တူကျခြင်းနှင့်မကိုက်ညီမှုများနှင့်စိန်ခေါ်ခံရလေ့ရှိသည်။

၎င်းသည်ကုမ္ပဏီများ၏ဘတ်ဂျက်နှင့်အရင်းအမြစ်များ၏စွမ်းဆောင်ရည်အပေါ်များစွာတည်သောအလွန်အကျွံထိန်းချုပ်မှုနှင့်အလုပ်ပမာဏတိုးလာခြင်းများကိုဖြစ်ပေါ်စေသည်။

စည်းမျဉ်းများကိုလိုက်နာစောင့်ရှောက်ပြီးနောက်၌ပင်လိုက်နာရမည့်အိုင်တီပတ်ဝန်းကျင်သည်လုံခြုံစိတ်ချရသောပတ်ဝန်းကျင်မဟုတ်ကြောင်းပြသသည့်အဖြစ်အပျက်များရှိခဲ့သည်။

5 ။ တတိယပါတီလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များနှင့်ဆက်စပ်သောအန္တရာယ်များ

နည်းပညာအဖွဲ့အစည်းများသည်သူတို့၏ကိုယ်ပိုင် IT

ကာကွယ်မှုများကိုတည်ဆောက်ရန်ကာလကြာရှည်စွာရင်းနှီးမြှုပ်နှံခဲ့သည်။

ပရဝုဏ်အတွင်းရှိဆာဗာများနှင့်အတွင်းပိုင်းလုံခြုံရေးစည်းမျဉ်းများသည်မျက်မှောက်ခေတ်တွင်သူတို့နှင့်သက်ဆိုင်မှုမရှိတော့ပါ။

ယနေ့ခေတ်အဖွဲ့အစည်းများသည်တတိယပါတီရောင်းချသူများနှင့်ပူးပေါင်းရန်လိုသည်။

ထိုသို့ပြုရာတွင်သူတို့သည်သူတို့၏လုံခြုံရေးထိန်းချုပ်မှုကိုစိတ်ရှည်စွာထားရန်လိုအပ်သည်။ ဒါကနှစ်ဖက်စလုံးကစားဖြစ်တယ်။

အဖွဲ့အစည်းများသည်၎င်းတို့၏စည်းမျဉ်းများကိုလစ်ဘရယ်မထားပါကတတိယပါတီရောင်းချသူများနှင့်မဆက်သွယ်နိုင်ပါ။ အခြားတစ်ဖက်တွင်မူ အကယ်၍၎င်းတို့သည်ထိုသို့ပြုလုပ်ပါကလုံခြုံရေးချည်များသည်သူတို့၏စနစ်များနှင့်ကွန်ယက်များသို့ဥမင်ဖောက်နိုင်သည်။

ထို့အပြင်သင်၏တတိယပါတီဝန်ဆောင်မှုပေးသူတွင်လုံခြုံရေးထိန်းချုပ်မှုများကောင်းစွာမရှိကြပါကနောက်ဆုံးတွင်သင်၏အဖွဲ့အစည်းနှင့်သင်၏ဖောက်သည်များထံမှထိခိုက်လွယ်သောအချက်အလက်များကိုအန္တရာယ်ပြုနိုင်သည်။

6 ။ BYOD နှင့်သက်ဆိုင်သောအန္တရာယ်များ

လုပ်ငန်းခွင်သည်မိုဘိုင်းထုတ်ကုန်များပေါ်တွင်ပိုမိုမှီခိုလာသည်နှင့်အမျှယနေ့ကုမ္ပဏီများသည် ၀

န်ထမ်းများကသူတို့၏ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများကိုယူဆောင်လာပြီးအရေးကြီးသောရုံးလုပ်ငန်းများကိုလုပ်ဆောင်ရန်အတွက်အသုံးပြုသော BYOD မူဝါဒကိုခွင့်ပြုသည်။ ၎င်းသည်ကုမ္ပဏီပိုင်ဆိုင်သည့်စက်ပစ္စည်းများကို အသုံးပြု၍ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းများသို့ပြောင်းလဲခြင်းသည်သိသာသောပြောင်းလဲမှုဖြစ်သည်။

ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် ၀ န်ထမ်းများ ၀

ယ်သူများ၏ကိုယ်ရေးကိုယ်တာပစ္စည်းများကိုမည်သည့် application များသို့ ၀င်ရောက်နိုင်သည်ကိုထိန်းချုပ်နိုင်သော်လည်းအိုင်တီအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများသည်လုံခြုံရေးအပေါ်ထိန်းချုပ်မှုနည်းပါးသည်။

ဤအခြေအနေတွင်ကိရိယာအဆင့်တွင်ပလက်ဖောင်း၏လုံခြုံရေးကိုအကောင်အထည်ဖော်ရန်ခက်ခဲသည်။

ဤအချက်သည်အချက်အလက်ယိုစိမ့်မှုနှင့်လုံခြုံရေးအဆင့်နိမ့်သည့်စက်ပစ္စည်းများပေါ်တွင်ကော်ပိုရိတ်သတင်းအချက်အလက်များကိုပိုမိုရယူနိုင်မှုအတွက်အကျိုးဆက်များကိုဖြစ်ပေါ်စေသည်။

Key ကို Takeaways

ယနေ့အိုင်တီအဖွဲ့အစည်းများရှိလုံခြုံရေးသည်လုံးဝပြောင်းလဲနေသောပြဿနာဖြစ်သည်။ အဲဒါကိုအမြဲတမ်းပြင်ဆင်လို့မရပါဘူး။

အန္တရာယ်ရှိသောလုပ်ရပ်များသည်သင်၏အိုင်တီအခြေခံအဆောက်အအုံ၏မည်သည့်ရူထောင့်မှလာနိုင်သည်။

ဤနေရာတွင်တစ်ခုတည်းသောရွေးချယ်မှုမှာသင်၏ဒေတာစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ကွန်ရက်လည်ပတ်မှု၊

စက်ပစ္စည်းများနှင့်စသည်တို့အပေါ်စဉ်ဆက်မပြတ်စောင့်ကြည့်ခြင်းဖြစ်သည်။

သင်၏ကြိုးပမ်းမှုသည်သင်၏ IT

အခြေခံအဆောက်အအုံတွင်ထိတွေ့မှုအားနည်းခြင်းမရှိစေရန်ဖြစ်သည်။

ဆိုက်ဘာခြိမ်းခြောက်မှုများတိုးတက်လာခြင်းကြောင့်သင်၏အဖွဲ့အစည်းအားထိခိုက်စေနိုင်သည်။

မည်သည့်အချိန်နှင့်မည်သည့်အချိန်တွင်သင့်အဖွဲ့အစည်းကိုအန္တရာယ်ပြုမည့်တိုက်ခိုက်မှုကိုသေချာစွာမသိနိုင်ပါ။

ကြိုတင်ကာကွယ်မှုလုပ်ခြင်းသည်အကန့်အသတ်ဖြင့်သာအထောက်အကူပြုနိုင်သော်လည်းအချို့သောလုံခြုံရေးအစီအမံများကိုလုပ်ဆောင်ခြင်းသည်ဘာမျှမလုပ်ခြင်းထက်ပိုကောင်းသည်။

ဖြစ်နိုင်ချေရှိသောလုံခြုံရေးဆိုင်ရာခြိမ်းခြောက်မှုအမျိုးအစားအားလုံးကိုကြိုတင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် Motadata ကိုအကဲဖြတ်ပါ။

တည်ငြိမ်၍ လုံခြုံမှုရှိသော ကွန်ယက်လည်ပတ်မှုများကို အထောက်အပံ့ပေးခြင်း

ICT သည် အစွမ်းကုန်တိုးတက်လျက်ရှိပါသည်။

ဒစ်ဂျစ်တယ်ပြောင်းလဲမှုခေတ်လှိုင်းကိုဦးဆောင်နေသူဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့ စီးပွားရေး တိုးတက်မှုနောက်ကွယ်၌ အဓိက စေ့ဆော်ပေးသည့် အင်အား တစ်ရပ်လည်းဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ဒစ်ဂျစ်တယ်

လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအသစ်တစ်ရပ်ကို ခရီးကြိုပြုလျက်ဖြင့် ပြုမက တောကြိုအုံကြားနေရာအနှံ့ တိုင်အောင်ချိတ်ဆက်နိုင်စွမ်းသည် မိမိတို့နေပုံထိုင်နည်းကို ပြန်လည်ပုံဖော်ပေးနေပါသည်။

ယင်းအပြောင်းအလဲများသည် တစ်သီးပုဂ္ဂလများအတွက် မရေမတွက်နိုင်သော အခွင့်အလမ်းများကို ဖွင့်ပေးသည့်အပြင် နေ့စဉ်လူနေမှုဘဝ နှင့် ထုတ်လုပ်ရေးပိုင်းတို့၏

မရှိမဖြစ်တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းတစ်ခုဖြစ်လာနေသည့် ကွန်ယက်များအတွက်လည်း စည်းကားသိုက်မြိုက်သည့် ခေတ်သစ်တစ်ရပ်ဖြစ်စေရေး ပါဝင်ဖြည့်ဆည်းပေးပါသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုလင့်ကစား၊

အဆိုပါဖွံ့ဖြိုးမှုများသည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံး၌နေ့ညမပြတ် 24/7 လည်ပတ်နေသည့် ကွန်ယက်များ တည်ငြိမ်ရေးနှင့် လုံခြုံခိုင်မာမှုရှိရေးကိုအာမခံထားသည့် ခံယူထားသောတာဝန်အတွက်လည်း

စိန်ခေါ်မှုများရှိပါသည်။ ဝယ်ယူသုံးစွဲသူ၏ကွန်ယက်တည်ငြိမ်ရေးကို အထောက်အပံ့ပေးခြင်းမှာ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွက်တာဝန်ယူရေးကို ကတိပြုထားသော Huawei

အမြဲတေအနှစ်သာရလည်းဖြစ်ပါသည်။ အဆုံးစွန်အထိ၊ ထုတ်ကုန်ဒီဇိုင်း၊ ဖြေရှင်းနည်းများနှင့် ပေးစွမ်းနိုင်စွမ်းတို့ကို ခြုံငုံမိစေသည့် ပြီးပြည့်စုံသောအာမခံစနစ်တစ်ရပ်ကိုလည်း မိမိတို့

တည်ထောင်ထားပါသည်။ ထို့အပြင်၊ ငလျင်၊ ဆူနာမီ၊ မငြိမ်မသက်ဖြစ်မှု၊ စစ်မက်ဖြစ်ပွားမှုနှင့် ဆိုက်ဘာတိုက်ခိုက်မှုများကဲ့သို့သော အချိန်တိုအတွင်း လူတိုင်းစေ့ကွန်ယက်သုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက်

ချောမွေ့သောဆက်သွယ်ရေးကို သေချာပေးအပ်နိုင်ရန်နှင့် သုံးစွဲသူကွန်ယက်များကို နဂိုအတိုင်းပြန်လည်ထိန်းသိမ်းရေးအားအလျင်အမြန်လုပ်ဆောင်နိုင်စေမည့် ကုံလုံစွမ်းအတွက်

အရေးပေါ်တုံ့ပြန်မှု ယန္တရားလုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို မိမိတို့ဖော်ဆောင်ထားခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကြောင့် မိမိတို့သည် အသက်များနှင့်

ပိုင်ဆိုင်မှုများဘေးကင်းလုံခြုံအတွက်လိုအပ်သည့် တည်ငြိမ်သောဆက်သွယ်ရေး ဝန်ဆောင်မှုများကို ပေးအပ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ICT လောကသည် အလျင်အမြန်ဖြင့် ဆက်လက်တိုးတက်နေသဖြင့်၊

မကြိုစဖူးအကြံထူးသည့် ဘေးအန္တရာယ်များလည်း ပေါ်ထွက်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့အနက်တစ်ခုမှာ ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးဖြစ်ပြီးယင်းမှာ စီမံခန့်ခွဲရန် အကျိုးခံစားရသူအားလုံးတို့ ပူးတွဲအားထုတ်ကြိုးပမ်းမှုလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေးနှင့်ပတ်သက်လျှင် Huawei သည် ရှေ့တန်းမှာနေ၍ အမြဲတစေကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ပြီး ယင်းကို ဦးစားပေးအနေဖြင့် လုပ်ကိုင်ရန် အစိုးရများနှင့်လုပ်ငန်းနယ်ပယ်အားတွင်ပါဝင်သူများကို ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ပါသည်။ ကွန်ယက်လွှမ်းခြုံမှုမှာ ယခင်ကနှင့်စာလျှင် လက်ရှိ၌ အမြင့်မားဆုံးမှာရှိပါသည်။ သုံးစွဲသူများသည် လုံခြုံမှုရှိပြီး ယုံကြည်အားထားရသည့်ကွန်ယက်များကို လိုအပ်ရုံမျှမက ဒေတာသိုလှောင်မှု လုံခြုံရေးကိုလည်း လိုအပ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါသောကြောင့်၊ သုံးစွဲသူ၏အချက်အလက်ပိုင်ဆိုင်မှုများကာကွယ်ပေးရေးနှင့်သုံးစွဲသူ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာအချက်အလက်များမှာ အကြွင်းမဲ့ အရေးပါလှပါသည်။



ဆိုက်ဘာလုံခြုံရေး

Huawei သည် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရေးကို စိတ်ဆန္ဒပြင်းပြစွာလုပ်ကိုင်ပါသည်။ ဖောက်သည်များ၊ လုပ်ငန်းနယ်ပယ်၊အစိုးရများနှင့်မီဒီယာတို့အပါအဝင် အစုရှယ်ယာဝင်များအားလုံးနှင့် မကြာခဏပြောဆိုဆက်သွယ်ရေးကို အလေးထားဆောင်ရွက်ရန် မိမိတို့ကတိုက်တွန်းထားပါသည်။

မျက်မှောက်ခေတ် အိန္ဒိယ-မြန်မာ ဆက်ဆံရေး ကောက်ကြောင်းအကျဉ်း
(စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အလားအလာကို လေ့လာကြည့်ခြင်း)

ရေးသားသူ- ဟိန်းသန့်ဆွေ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေးအကြောင်းကို ပြောဆိုဆွေးနွေးကြရာတွင် တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ဆက်ဆံရေးကိုသာ အဓိကထား၍ ပြောဆိုဆွေးနွေးလေ့ရှိကြသည်။ ထိုစပ်နေသော ရှည်လျားသည့် ကုန်းမြေ နယ်နိမိတ်၊ များပြားသောလူဦးရေ၊ သမိုင်းကြောင်းဆိုင်ရာအရ အရေးပါမှုတို့ရှိသည့် မျက်မှောက်ခေတ် အင်အားကြီး အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံဟုဆိုလျှင် တရုတ်နိုင်ငံကိုသာ ဦးစွာ ရည်ညွှန်းကြမည်ဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံနည်းတူ အထက်ပါ အချက်အလက်များနှင့်ပြည့်စုံသော နောက်ထပ် အင်အားကြီး

အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတစ်ခု အကြောင်းကား ပြောလေ့ပြောထ နည်းကြသည်။ ပညာရှင်တို့ လေ့လာမှု ပြုကြရာတွင်လည်း တရုတ်-မြန်မာ ဆက်ဆံရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသော အကြောင်းအရာများကို အလေးပေးသလောက် ထိုနိုင်ငံကြီးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတို့အကြား ဆက်ဆံရေးကို ဂရုတစိုက် လေ့လာဖော်ပြကြသည်မှာ စာရေးသူ လက်လှမ်းမှီသလောက်ဆိုရရင် နည်းသည်ဟုဆိုနိုင်သည်။ ထိုနိုင်ငံကြီးကား အခြားမဟုတ်၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံဖြစ်သည်။

ယခုဆောင်းပါးတွင် မျက်မှောက်ခေတ် အိန္ဒိယ-မြန်မာဆက်ဆံရေးကောက်ကြောင်း ပေါ်လွင်စေရန် အိန္ဒိယ-မြန်မာဆက်ဆံရေး အကျဉ်းကို ရှေးဦးစွာ ဖော်ပြပြီး ယခုလက်ရှိ အိန္ဒိယ-မြန်မာဆက်ဆံရေးအား ပုံဖော်နေသော အကြောင်းခြင်းရာများကို တင်ပြသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက် စိန်ခေါ်မှုများနှင့်တကွ အနာဂတ် အလားအလာတို့ကို ဖော်ပြသွားမည်ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယ-မြန်မာ ဆက်ဆံရေး မိတ်ဆက်

မြန်မာနှင့် အိန္ဒိယတို့ ဒေသအချင်းချင်းအကြား လွန်ခဲ့သော ရှေးနှစ်ပေါင်းထောင်ချီကတည်းက စာပေ၊ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဘာသာရေးအရ အပြန်အလှန် ရောယှက်ဆက်သွယ်မှုများ ရှိခဲ့သည်။ ခေတ်သစ် အိန္ဒိယ-မြန်မာဆက်ဆံရေးမှာမူ မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးရသောနေ့ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၄ရက် မှသာ တရားဝင် သံတမန်ဆက်ဆံရေး ထူထောင်ခြင်းဖြင့် စတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။^[1] ပထဝီအနေအထားအရ မြန်မာနိုင်ငံသည် အိန္ဒိယ၏ အရှေ့မြောက်ဒေသ ပြည်နယ် ၄ ခုနှင့် ထိစပ်နေပြီး ၁၆၄၃ ကီလိုမီတာရှည်လျားသော နှစ်နိုင်ငံကုန်းနယ်နိမိတ်နှင့် ၂၂၅ ကီလိုမီတာရှည်လျားသော ပင်လယ်ရေကြောင်းနယ်နိမိတ်တို့ရှိသည်။

သံတမန်ဆက်ဆံရေး နှစ် (၇၀) ကျော် ကာလအတွင်း အိန္ဒိယ-မြန်မာဆက်ဆံရေးသည် အတက်အကျ အသွင်အမျိုးမျိုး ဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ်များ အစောပိုင်းကာလအထိ အိန္ဒိယ၏ နိုင်ငံခြားရေးရာမူဝါဒတွင် မြန်မာသည် ဦးစားပေးနိုင်ငံတစ်ခုဟုမဆိုနိုင်ချေ။ သို့သော် ၁၉၉၀ နောက်ပိုင်းမှစ၍ အိန္ဒိယ၏ နိုင်ငံခြားရေးကဏ္ဍတွင် ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းများကို ဦးစားပေးသော နာမ်စံနှုန်းအခြေပြု အယူအဆမှ အကျိုးစီးပွားအခြေခံသော လက်တွေ့အယူအဆသို့ တဖြည်းဖြည်းအသွင်ကူးပြောင်းလာရာမှ မြန်မာနှင့်ဆက်ဆံရေး အရှိန်ပိုရလာသည်။ ထို့သို့ အသွင်ပြောင်းလဲလာခဲ့ရာ လက်ရှိ ဝန်ကြီးချုပ်မိုဒီလက်ထက်တွင် အိန္ဒိယ-မြန်မာဆက်ဆံရေးသည် သမိုင်းတစ်လျှောက် အရေးပါဆုံး အနေအထားတစ်ရပ်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ပြီဟုဆိုနိုင်သည်။

လက်ရှိ အိန္ဒိယ-မြန်မာဆက်ဆံရေး ထောက်တိုင် ၄ ချက်

လက်ရှိ အိန္ဒိယ-မြန်မာဆက်ဆံရေး၏ အရေးပါမှုကို ဖော်ဆောင်နေသည့် အဓိကအကြောင်းအချက်များကို စမ်းစစ်ကြည့်လျှင် အောက်ပါ အချက် ၄ ချက်ကိုတွေ့နိုင်သည်။ ပထမအချက်မှာ အိန္ဒိယ၏ **အရှေ့လှမ်းမှုဝါဒ**ပင်ဖြစ်သည်။ ၂၀၁၄ခုနှစ်က ဝန်ကြီးချုပ် နာရန်ဒရာမိုဒီ စတင်ကြွေးကြော်ခဲ့သော အိန္ဒိယ၏ အရှေ့လှမ်းမှုဝါဒဟူသည် ယခင်အစိုးရများ လက်ထက်က ကျင့်သုံးခဲ့သော အရှေ့မျှော်မှုဝါဒကို ပိုမိုအသက်ဝင်လာစေရန် ရည်ရွယ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤမူဝါဒအရ မြန်မာသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် ကုန်းနယ်နိမိတ်ရော ရေနယ်နိမိတ်ပါထိစပ်နေသည့် တစ်ခုတည်းသော အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံဖြစ်နေရာ အရှေ့တောင်အာရှဒေသနှင့် ကူးလူးဆက်သွယ်မှု မြှင့်တင်လိုသည့် အိန္ဒိယအဖို့ မဟာဗျူဟာအရ ပို၍အရေးပါလာသည်။ ၂၀၁၉ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလကပင် အာဆီယံ-အိန္ဒိယထိပ်သီးအစည်းအဝေးအပြီး အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ်မိုဒီနှင့် နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ တွေ့ဆုံခဲ့ရာ၌ မိုဒီက အရှေ့လှမ်းမှုဝါဒနှင့် အိမ်နီးချင်းဦးစားပေးမှုဝါဒနှစ်ခုလုံးအရ မြန်မာနိုင်ငံသည် အိန္ဒိယ၏ ဦးစားပေး မိတ်ဆွေတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း အလေးအနက်ပြောကြားခဲ့သည် (Ministry of External Affairs, Government of India, 2019)။

ဒုတိယအချက်မှာ ဒေသတွင်းပထဝီနိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲ ဖြစ်သည်။ တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယနှစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် မြန်မာသည် တောင်အာရှ၊ အရှေ့တောင်အာရှနှင့် အရှေ့အာရှသုံးခုလုံး စုဆုံရာ ပထဝီအနေအထားတွင်ရှိနေခြင်း၊ ရှည်လျားသည့် နှစ်နိုင်ငံနယ်နိမိတ်အသီးသီးကို ပိုင်ဆိုင်ထားကြခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စွမ်းအင် သယ်ဇာတကြွယ်ဝခြင်းနှင့် မဟာဗျူဟာအရ အရေးပါသော ပင်လယ်ထွက်ပေါက်ရှိနေခြင်းတို့ကြောင့် တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယနှစ်နိုင်ငံအကြား မူလကပင် အကျိုးစီးပွားပြိုင်ဆိုင်မှုများရှိခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းနှစ်များတွင် ခါးပတ်တစ်ကွင်းလမ်းတစ်စင်းစီမံကိန်း အရှိန်ရလာမှုနှင့်အတူ မူလကအိန္ဒိယလွှမ်းမိုးမှုအားကောင်းခဲ့သော အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများတွင်ပင် တရုတ်အရှိန်အဝါကြီးထွားလာခြင်းက အိန္ဒိယအား နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေးကဏ္ဍတွင် ပိုမိုတက်ကြွလာစေရန် တွန်းအားပေးခဲ့သည်။ အိမ်နီးချင်း သီရိလင်္ကာနိုင်ငံနှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတို့ရှိ

ဆိပ်ကမ်းများ တရုတ် လက်အောက်သို့ ရောက်ရှိခဲ့ခြင်းက ပုလဲသွယ်စီမံကိန်းပုံစံဖြင့် အိန္ဒိယသည် ရေကြောင်းအရ ဝိုင်းပတ်ပိတ်ဆို့ခံနေရပြီဟူသည့် မလုံခြုံမှုကိုခံစားရစေသည်။ ကျောက်ဖြူဆိပ်ကမ်းကို ခြေကုပ်ယူထားပြီးဖြစ်သော တရုတ်အား အင်အားချိန်ခွင်လျှာပြန်လည်ညှိနှိုင်းရန် အိန္ဒိယအတွက် အရေးပါလာသည်။ ပထဝီနိုင်ငံရေးအရ တရုတ်နှင့် အိန္ဒိယကြားတွင်ရှိနေသော မြန်မာနိုင်ငံသည် အနာဂတ်တွင် ပိုမိုအားကောင်းလာနိုင်သော ဒေသတွင်း တရုတ်-အိန္ဒိယ အားပြိုင်မှု၏ ဗဟိုချက်တစ်ခု အဖြစ် အသွင်ဆောင်လာနိုင်ဖွယ်ရှိနေပေသည်။

တတိယတစ်ချက်မှာ လုံခြုံရေးလိုအပ်ချက်ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရပြီးချိန်မှစ၍ အိန္ဒိယ-မြန်မာနယ်စပ်သည် အရှေ့မြောက်ပြည်နယ်များမှ ခွဲထွက်ရေးလက်နက်ကိုင်တို့ အခြေချရာ ကွန်းခိုရာဖြစ်လာသည်။ ထိုလက်နက်ကိုင်များသည် မြန်မာနယ်နိမိတ်မှနေ၍ အိန္ဒိယနယ်နိမိတ်ထဲသို့ စိမ့်ဝင်ကာ ရံဖန်ရံခါတိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်ကြသည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ် ရွှေငှက်စစ်ဆင်ရေး (Operation Golden Bird) မှစတင်၍ ထိုလက်နက်ကိုင်များကို ချေမှုန်းရန် နှစ်နိုင်ငံပူးတွဲစစ်ဆင်ရေးများအပါအဝင် လုံခြုံရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ ပိုမိုစိတ်လာခဲ့သည် (Egretau, 2008)။ မူလက ယေဘုယျအားဖြင့် အိန္ဒိယအတွက်သာ အဓိကအရေးပါသော လုံခြုံရေးကဏ္ဍပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည် ယခုနှစ်များ၌ အနောက်တံခါးပြသနာအပြင် ရခိုင်တပ်မတော် (AA) လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့နှင့် တိုက်ပွဲများကြောင့် ပိုမို၍အပြန်အလှန် အသွင်ဆောင်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ မကြာသေးသော ၂၀၁၉ ဇူလိုင်လကပင် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်၏ အိန္ဒိယခရီးစဉ်တွင် အိန္ဒိယ-မြန်မာ နှစ်နိုင်ငံ စစ်ရေးအရ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့်တင်ရန် နှစ်နိုင်ငံ ကာကွယ်ရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု သဘောတူစာချုပ်ကိုချုပ်ဆိုခဲ့သည် (Press Trust of India, 2019)။ ဤတွေ့ဆုံမှုမတိုင်ခင် လအနည်းငယ်အလိုကတည်းက နှစ်နိုင်ငံစစ်တပ်နှစ်ခုကြား ပူးတွဲစစ်ဆင်ရေးများကို ပူပူနွေးနွေး ဆောင်ရွက်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလနှင့် ဇွန်လအတွင်း တပ်မတော်နှစ်ခုပူးပေါင်း၍ နှစ်နိုင်ငံနယ်စပ်တစ်ဝိုက်ရှိ အခြေစိုက်လက်နက်ကိုင်တပ်များကို Operation Sunrise အမည်ရှိ ပူးတွဲစစ်ဆင်ရေး နှစ်ချီဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်ကိုတွေ့ရသည် (Siddiqui, 2018)။

နောက်ဆုံးအချက်မှာ စီးပွားရေး အခွင့်အလမ်းများဖြစ်သည်။ ၂၀၁၀ နောက်ပိုင်းတွင် အိန္ဒိယ-မြန်မာကုန်သွယ်ရေးသည် သိသိသာသာတိုးတက်လာခဲ့သည်။ အိန္ဒိယအစိုးရ၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုအနိမ့်ကျဆုံးနိုင်ငံများအတွက် ကုန်သွယ်ခွန်ကင်းလွတ်ခံစားခွင့် အစီအစဉ်၌ မြန်မာပါဝင်လာခြင်းနှင့် အာဆီယံ-အိန္ဒိယ လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်ရေးဒေသ အကောင်အထည်ပေါ်လာခြင်းတို့ကလည်း နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်ရေးကို အားဖြည့်ပေးခဲ့သည်။ ၂၀၁၇ခုနှစ် စာရင်းဇယားများအရ အိန္ဒိယ-မြန်မာကုန်သွယ်မှုပမာဏမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၃၆၀.၃၅ မီလျံ (၁ ဘီလျံကျော်) ရှိပြီး အိန္ဒိယသည် မြန်မာ၏ ကုန်တင်ပို့မှု ပဉ္စမမြောက် အများဆုံးနိုင်ငံ၊ ကုန်တင်သွင်းမှုတွင် ဆဌမမြောက်အများဆုံးနိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့သည် (Ministry of Planning and Finance Myanmar, 2018)။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကဏ္ဍ၌လည်း ၂၀၂၀ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလကုန်အထိ မြန်မာနိုင်ငံတွင်း၌ စုစုပေါင်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇၇သန်း တန်ကြေးရှိသော အိန္ဒိယရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်း ၃၃ ခုရှိပြီဖြစ်သည် (Directorate of Investment and Company Administration, 2020)။

ထို့ပြင် အိန္ဒိယ-မြန်မာဆက်ဆံရေး၏ အရေးကြီးသော အစိတ်အပိုင်းများဖြစ်သည့် ကုလားတန်စီမံကိန်းနှင့် အိန္ဒိယ-မြန်မာ-ထိုင်း သုံးနိုင်ငံ အဝေးပြေးလမ်းမစီမံကိန်းကဲ့သို့ စီမံကိန်းကြီးများကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ အိန္ဒိယ စီမံကိန်းများအနက် အရေးပါဆုံးတစ်ခုဖြစ်သော ကုလားတန်မြစ်ကြောင်း ဘက်စုံ ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းသည် ကုလားတန်မြစ်ကြောင်း တစ်လျှောက် စစ်တွေ ဆိပ်ကမ်းမှ အိန္ဒိယနိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ဒေသ မီဇိုရမ်ပြည်နယ်အထိ ဆက်သွယ်စေမည် ဖြစ်သည်။ ကုလားတန်စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သော စစ်တွေဆိပ်ကမ်းကိုအခြေပြု၍ စစ်တွေအထူးစီးပွားရေးဇုန်တစ်ခု ပေါ်ပေါက်လာရန်လည်း အလားအလာရှိသည်။ နောက်ထပ်အရေးပါသောစီမံကိန်းတစ်ခုမှာ အိန္ဒိယ-မြန်မာ-ထိုင်းသုံးနိုင်ငံ အဝေးပြေးလမ်းမစီမံကိန်းဖြစ်သည်။ ကီလိုမီတာ ၄၀၀၀ အထိ ရှည်လျားမည် ဖြစ်သော ဤအဝေးပြေးလမ်းသည် အိန္ဒိယအရှေ့ပိုင်း မိုရေးမှ မြန်မာနိုင်ငံ တမူး၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ထိုင်းနိုင်ငံ မဲဆောက်သို့ ဆက်သွယ်မည်ဖြစ်ပြီး အိန္ဒိယနှင့်အရှေ့တောင်အာရှဒေသကို ပထမဆုံး ဆက်သွယ်ပေးမည့် စီမံကိန်းကြီးလည်း ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယ၏အရှေ့လှမ်းမူဝါဒအတွက် နမူနာဖြစ်သည်ဟု မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အိန္ဒိယသံအမတ်ကြီးကိုယ်တိုင်က မှတ်ချက်ပေးခဲ့သည် (Frontier MYANMAR, 2018)။

စိန်ခေါ်မှုများနှင့် အလားအလာ

၁၉၉၀ နောက်ပိုင်းတွင် အိန္ဒိယ၏ မြန်မာဆီသို့ ချဉ်းကပ်သည့် အသွင်ပြောင်းလဲခဲ့ခြင်းကြောင့် သိသိသာသာတိုးတက်ခဲ့သော နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးသည် ယခုအခါ အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သော ထောက်တိုင် လေးခုကြောင့် အိန္ဒိယ-မြန်မာဆက်ဆံရေး သမိုင်းတစ်လျှောက် အကောင်းဆုံးအခြေအနေတစ်ရပ်ဖြစ်လာစေခဲ့သည်။ သို့သော် အိန္ဒိယ-မြန်မာဆက်ဆံရေးသည် တရိပ်ရိပ်တိုးတက်ဆဲဖြစ်သော်လည်း အခြားအိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် ဆက်ဆံရေးနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် လိုအပ်ချက်များ၊ စိန်ခေါ်မှုများ ရှိနေသေးသည်။ ကုန်သွယ်မှုပမာဏတွင် အိမ်နီးချင်း ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်မည်ဆိုပါက အလွန်နည်းပါးနေသည်ကိုတွေ့ရပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကဏ္ဍတွင်လည်း ၀.၉၂ % သာနေရာယူထားသော အိန္ဒိယသည် ၂၅.၁၅ % အထိရှိသော တရုတ်နိုင်ငံနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ၂၅ ပုံ ၁ ပုံ ခန့်မျှသာ ရှိနေသည် (Aung & DICA, 2016, 2020)။ ထို့ပြင်ခါးပတ်တစ်ကွင်းလမ်းတစ်စင်း စီမံကိန်းကြီး၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သည့် တရုတ်-မြန်မာ စီးပွားရေးစင်္ကြံ စီမံကိန်းများက အစီအစဉ်တကျ တက်ရိပ်ပြနေစဉ် အိန္ဒိယစီမံကိန်းများက နှောင့်နှေးကြန့်ကြာနေခြင်းကလည်း အိန္ဒိယအဖို့ မနှစ်မြို့စရာအနေအထားဖြစ်သည်။ မူလက၂၀၁၉တွင် အပြီးသတ်ရန်စီစဉ်ထားသောကုလားတန်စီမံကိန်းသည် ယခုအချိန်အထိ အပြီးသတ်ရန် ကြန့်ကြာနေသေးသည်ကိုတွေ့ရသည် (မင်းသိန်းအောင်, 2020)။ လုံခြုံရေးခြိမ်းခြောက်မှုများ၊ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများနှင့် ဒေသခံလူစု အချို့မှ ကန့်ကွက်မှုများ၊ စီမံကိန်း၏ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်စွမ်းကို ကနဦး စမ်းစစ်မှု (feasibility study) တွင် အမှာအေးယွင်းများ ရှိခဲ့မှုကဲ့သို့သော ပြဿနာများကြောင့်ဟု ဆိုနိုင်သည် (Ramachandran, 2016)။

အိန္ဒိယ-မြန်မာ ဆက်ဆံရေးကို အဓိကစိန်ခေါ်နေသော အချက်မှာ အိန္ဒိယ၏ ကန့်သတ်စွမ်းအားနှင့် မြန်မာနိုင်ငံခြားရေး အခင်းအကျင်း ပြောင်းလဲလာမှု ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယသည် ရည်ရွယ်ချက်အားဖြင့် မကျဉ်းမြောင်းသော်လည်း လက်တွေ့တွင်ပါဝါနှင့် လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းမှာ အကန့်အသတ်များစွာရှိနေသည်ဟု ပညာရှင်တို့က ဝေဖန်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အရှေ့လှမ်းမူဝါဒကို ထပ်တလဲလဲကြွေးကြော်ထားသော်လည်း အိန္ဒိယအဖို့ အမှန်တကယ်လက်တွေ့တွင် (အထူးသဖြင့် အရှေ့တောင်အာရှဒေသ၌) အကောင်အထည်ဖော်နိုင်စွမ်း အားနည်းမှုများကိုတွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအဖို့ အိန္ဒိယနှင့် ဆက်ဆံရေးတိုးမြှင့်ခြင်းဖြင့် တရုတ်အပေါ် အလွန်အကျွံ အားထားနေရမှုကို လျှော့ချလိုသော်လည်း အိန္ဒိယ၏ ကန့်သတ်စွမ်းအားကြောင့် အိန္ဒိယ-မြန်မာဆက်ဆံရေး မျှော်မှန်းသလောက် ခရီးမတွင်ဖြစ်ရသည်ဟုဆိုနိုင်သည်။ ထို့ပြင်၂၀၁၇ မှစ၍ ပိုမိုဆိုးရွားလာသော အနောက်တံခါး ပြဿနာကြောင့် မြန်မာအဖို့ တရုတ်နှင့် ယခင်ကထက် ပိုမိုနီးကပ်ရန် အကြောင်းဖန်လာခဲ့သည်။ တရုတ်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ရန် အင်အားအကန့်အသတ်ရှိနေခြင်းအပြင် ထိုကဲ့သို့ မြန်မာ၏ နိုင်ငံခြားရေးအပြောင်းအလဲက တရုတ်ကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ အင်အားချိန်ခွင်လျှာပြုချင်သော အိန္ဒိယအတွက် စိန်ခေါ်မှုဖြစ်စေသည်။ အနာဂတ်တွင် တစတစ ပြောင်းလဲလာနေသော ပထဝီနိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းများ၊ နှစ်နိုင်ငံလုံခြုံရေးစိန်ခေါ်မှုများက လက်ရှိ အိန္ဒိယ-မြန်မာ ဆက်ဆံရေး ကောက်ကြောင်းကို မည်သို့ဆက်လက်ရိုက်ခတ်သွားမည်ကိုမူ စောင့်ကြည့်ရဦးမည်ဖြစ်သည်။

ရည်ညွှန်းကိုးကားချက်များ

1. Ministry of the Foreign Affairs of the Republic of the Union of Myanmar. (n.d.) *Diplomatic Relations with Myanmar*. <https://www.mofa.gov.mm/deplomatic-relations-with-myanmar/>
2. ဘိုဘို. (၂၀၁၇, စက်တင်ဘာ ၄). အိန္ဒိယ မြန်မာ ဆက်ဆံရေး နှစ်ထောင်ချီခရီး. BBC. <https://www.bbc.com/burmese/in-depth-41142711>
3. Singh, A. (2016, Oct 25). *Indian Borders with 7 Neighbouring Countries*. Amazing India Blog. <https://amazingindiablog.in/indian-borders-neighbouring-countries/>
4. *Border Line Names of India*. (n.d.) Bank Exam Tips. <https://bankexamtips.in/india-border-line-names/>
5. Siddiqui, H. (2019, Dec 16). *Act East Policy: India gives Myanmar Kilo Class submarine and trains theirsailors*. Financial Express. Retrieved March 2,2020, from <https://www.financialexpress.com/defence/act-east-policy-india-gives-myanmar-kilo-class-submarine-and-trains-their-sailors/1795683/>
6. Routray, B.P. (2011). India-Myanmar Relations: Triumph of Pragmatism India-Myanmar Relations: Triumph of Pragmatism. *Jindal Journal of International Affairs*, 1(1), 299-321.
7. Sajjanhar, A. (2017, Sep 12). *Act East: The Importance Of Myanmar And What The Modi Government Has Done About It*. Swarajya. Retrieved March 2, 2020, from <https://swarajyamag.com/world/act-east-the-importance-of-myanmar-and-what-the-modi-govt-has-done-about-it/>

8. Ministry of External Affairs, Government of India. (2019, November 3). Prime Minister meeting with State Counsellor of Myanmar. <https://mea.gov.in/press-releases.htm?dtl/31999/prime+minister+meeting+with+state+counsellor+of+myanmar>
9. Bajpaee, C. (2017). Dephasing Look East/Act East Policy. *Contemporary Southeast Asia*, 39(2), 348-372.
10. Zhao, H. (2008). China and India: Competing for Good Relations with Myanmar. *The Journal of East Asian Affairs*, 22(1), 175-194.
11. Palit, A. (2017). India's Economic and Strategic Perceptions of China's Maritime Silk Road Initiative. *Geopolitics Journal*, 22(2), 292-309.
12. Egretau, R. (2008). India's Ambitions in Burma: More Frustration than Success? *Asian Survey*, 40(6), 936-957.
13. Press Trust of India. (2019, Jul 29). *India, Myanmar Defence Cooperation Agreement*. The Indian EXPRESS. <https://indianexpress.com/article/india/india-myanmar-sign-defence-cooperation-agreement-5861695/>||
14. Siddiqui, H. (2018, Jun 18). *Operation Sunrise 2: Several insurgent camps destroyed along Indo-Myanmar border; Myanmar Army suffers losses*. FINANCIAL EXPRESS. <https://www.financialexpress.com/defence/operation-sunrise-2-several-insurgent-camps-destroyed-along-indo-myanmar-border-myanmar-army-suffers-losses/1610987/>
15. Duty Free Tariff Preference (DFTP) Scheme by India for Least Developed Countries (LDCs)
16. Ministry of Foreign Affairs, Brunei Darussalam. (n.d.) The ASEAN-India Free Trade Agreement. <http://www.mfa.gov.bn/Pages/The-ASEAN---India-Free-Trade-Agreement.aspx>
17. Trade Map. (n.d.) List of importing markets for a product exported by Myanmar. Retrieved March 12, 2020, https://www.trademap.org/countrymap/Country_SelProductCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c104%7c%7c%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c1%7c2%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1
18. Trade Map. (n.d.) List of supplying markets for a product imported by Myanmar. Retrieved March 12, 2020, https://www.trademap.org/countrymap/Country_SelProductCountry_TS.aspx?nvpm=1%7c104%7c%7c%7c%7cTOTAL%7c%7c%7c2%7c1%7c1%7c1%7c2%7c1%7c2%7c1%7c1
19. DICA. (2020). FOREIGN INVESTMENT OF PERMITTED ENTERPRISES AS OF (31/1/2020) (BY COUNTRY). DICA. https://www.dica.gov.mm/sites/dica.gov.mm/files/document-files/bycountry_8.pdf
20. Aung, S.Z. (2016). *Myanmar-India relations: Trade and economic perspectives*. Myanmar Institute of Strategic and International Studies.
21. Ramachandran, S. (2016, Sept 21). *The Trouble with India's Projects in Myanmar*. THE DIPLOMAT. <https://thediplomat.com/2016/09/the-trouble-with-indias-projects-in-myanmar/>
22. Blank, J., Moroney, J,D,P., Rabasa, A. & Lin, B. (2015). *Look east, cross black waters: India's interest in Southeast Asia*. RAND CORPORATION.
22. The Government of the Republic of the Union of Myanmar: Ministry of Planning and Finance. (2018). *Myanmar Statistical Yearbook 2018*.
23. Frontier MYANMAR. (2016, May 25). အိန္ဒိယ-မြန်မာ-ထိုင်း သုံးနိုင်ငံ အဝေးပြေးလမ်းမ ဖွင့်လှစ်ရန် ဆွေးနွေးနေ. <https://frontiermyanmar.net/mm/news/1867>
24. Yhome, K. (2015). The Burma Roads: India's Search for Connectivity through Myanmar. *Asian Survey*. 55(6), 1217-1240.
25. မင်းသိန်းအောင်. (2020, 1, 21). တိုက်ပွဲရှိနေပေမယ့် ကုလားတန်စီမံကိန်း ဆက်လုပ်မယ်လို့ အိန္ဒိယသံအမတ်ပြော. RFA. <https://www.rfa.org/burmese/news/india-kaladan-project-01212020074604.html/>